

27.P.20.272/2020/17.szám

A Balassagyarmati Törvényszék dr. Ujvári Tamás Ügyvédi Iroda Dr. Ujvári Tamás (1055 Budapest, Honvéd utca 22. B./1./3.) ügyvéd által képviselt Felperes (Cím1.) felperesnek – dr. Molnár Arnold (2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 13.) ügyvéd által képviselt Alperesi intézet (Cím2.) alperes ellen sérelemdíj megfizetése iránt indított perében meghozta a következő

ítéletet:

Kötelezi a törvényszék az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 600.000 .- (hatszázezer) Ft sérelemdíjat.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 57.200.- (ötvenhétezer-kétszáz) Ft perköltséget.

A le nem rótt 175.800.-(százhetvenötezer-nyolcszáz) Ft eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet élni, melyet előterjesztése esetén a Balassagyarmati Törvényszéken kell elektronikus úton benyújtani a Fővárosi Ítéltáblához címzetten.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indokolására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a Fővárosi Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a Fővárosi Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

Indokolás

- [1] A felperes 2017. január 16-tól 2018. július 31-ig a Alperesi intézetben töltötte szabadságvesztés büntetését. A szabadságvesztés időtartama alatt a felperes 2017. február 27-től 2017. szeptember 28-ig a háziműhelyben, 2017. október 1-től 2018. február 28-ig az munkáltató Kft. bórtermék üzembrésében, 2018. március 1-jétől pedig a termék tűződe 1. üzembrésében dolgozott délelőttiös műszakban. A háziműhelyben 130 munkanapot, a Kft-nél 163 munkanapot dolgozott.
- [2] Az alperesnek a felperes szabadságvesztés büntetése megkezdésének idején hatályos napirendje szerint munkanapokon a délelőttiös munkarendben dolgozó fogvatartottak szabad levegőn tartózkodása az ébresztőt és levonulást követően 5 óra 30-tól 6 óráig, majd 14 óra 20-tól 14 óra 50-ig valósult meg. A gyakorlatban délután 14 óra 30 perctől már megkezdődött a fogvatartottak felvonultatása.

- [3] A 2018. június 18. napjától hatályos napirend szerint a délelőtti munkában dolgozó fogvatartottak számára a sport- és sétaudvarra történő reggeli levonulás 5 óra 30-tól 5 óra 45-ig tart, ezt követi 5 óra 45-től 6 óra 15-ig a szabad levegőn tartózkodás. A délelőtti munkában dolgozó fogvatartottak szabad levegőn tartózkodásának 5 óra 45-től 6 óra 15-ig tartó első szakaszán belül – 6 óra 5-től 6 óra 15 percig – történik az átadás-átvétel az udvaron. A szabad levegőn tartózkodás második, 14 óra 20-tól 14 óra 50-ig tartó szakaszát követően 14 óra 50-től 15 óráig kerül sor a körletre való felvonulásra.
- A 6 óra 5 perctől 6 óra 15 percig tartó 10 perces időszakban a fogvatartottak már nem mozoghatnak szabadon, hanem sorakozniuk kell a sétaudvaron.
- [4] A felperes 2018. május 10-én panaszt terjesztett elő a Nógrád Megyei Főügyészségen arra hivatkozva, hogy az 1 órás szabad levegőn tartózkodás részletekben sem biztosított a dolgozó fogvatartottak részére.
- [5] A Nógrád Megyei Főügyészség a 2018. június 12. napján kelt határozat. szám alatti tájékoztatása szerint az intézettől kapott tájékoztatás alapján a szabad levegőn tartózkodás részének tekintették a munkába történő le- és felvonulást is. A tájékoztatás szerint továbbá a gyakorlatban a szabad levegőn tartózkodás biztosítása olyan módon történt, hogy minden munkanap legkésőbb 5 óra 30 és 5 óra 35 között a délelőtti munkarendben dolgozó fogvatartottak mindegyike már a sétaudvaron tartózkodik, egészen 6 óra 10, 6 óra 15 percig. Ekkor a munkáltatók átveszik üzemrészenként a fogvatartottakat a körletfőfelügyelőtől, majd ezt követően levonulnak a munkaterületre dolgozni. Felvonuláskor a fogvatartottak 13 óra 45-kor már fel vannak sorakoztatva az munkáltató Kft. udvarán, ahol a munkáltatók üzemrészenként átadják a fogvatartottakat a körletfőfelügyelőnek. Az átadást követően történik meg a fogvatartottak ebédeltetése a fogvatartotti étkezdében, ahol egyszerre 80-90 fő elítélt tartózkodik, a többiek addig a Kft. udvarán sorakoznak. Aki végzett az ebéddel, az a sétaudvarra megy, ahol 14 óra 30-kor sorakoztatják az elítélteket és kezdődik meg szintenként a körletépületbe történő felvonultatásuk, amely kb. 14:45-re fejeződik be.
- [6] A munkába történő le- és felvonulás azonban nem tekinthető a szabad levegőn tartózkodás részének, hiszen az nyilvánvalóan nem teljes egészében történik a szabad levegőn. Ha a délelőtti munkarendben dolgozó fogvatartottak munkanapokon 5 óra 30-tól 6 óra 15-ig tartózkodnak is a szabad levegőn, az 45 perc. Azonban a 6 óra 15-ig történő szabad levegőn tartózkodás nem életszerű, tekintettel arra, hogy 6 óra 15-kor már kezdődik a munkaidő és az odavonulásuk időt vesz igénybe. A szabad levegőn tartózkodás 14 óra 20 perkor kezdődő második szakasza pedig már 14 óra 30-kor befejeződik, hiszen a fogvatartottakat ekkor már sorakoztatják, és vonulnak fel a zárkáikba, tehát még 45 perces első szakaszt feltételezve sincs meg a 14 óra 20 és 14 óra 30 közötti 10 perc hozzáadásával összességében az 1 óra szabad levegőn tartózkodás. Továbbá 14:45-re már a fogvatartottak felvonultatása is befejeződik, holott a szabad levegőn tartózkodás a napirend szerint 14 óra 50-ig tartana. Emellett a munkába történő le- és felvonulás időtartamán kívül azok az időszakok sem számíthatók be a szabad levegőn tartózkodásba, melyek során a fogvatartottakat a szabad levegőn sorakoztatják (pl. az ebédre várva sorakoznak az munkáltató Kft. udvarán). Egyrészt azért, mert e sorakoztatások időtartama esetleges, pontosan nem ellenőrizhető, továbbá a sorakoztatás kívül esik a Bv.tv.122. § e) pontjában meghatározott célján, ami az elítélt testi és szellemi állapotának fenntartása, illetve fejlesztése. Utóbbi cél teljesülésének egyik jellemzője, hogy a fogvatartott kiszakad abból a korlátozott mozgástérből, amit a zárkája jelent. A sorakoztatás, sorban állás pedig olyan korlátozott mozgástérrel, mozgási lehetőséggel jár, ami nem a testi és szellemi állapot fenntartása, illetve fejlesztése irányába hat. Mindezek alapján nem csak az állapítható meg, hogy az intézet nem tartotta be maradéktalanul a napirendet, hanem az is, hogy a délelőtti munkarendben dolgozó

fogvatartottak részére ténylegesen nem biztosította a napi legalább egy óra szabad levegőn tartózkodást. Utalt rá, hogy az intézet parancsnokát 2018. június 1. napján más, hasonló ügyben már felhívta arra, hogy tegye meg a szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az intézetben a délelőtti munkarendben dolgozó fogvatartottak részére ténylegesen biztosítsák a napi legalább 1 óra szabad levegőn tartózkodást. Az intézet parancsnoka 2018. június 12-én a felhívásban foglaltak elvi tartalmával egyetértett és módosította az intézet napirendjét.

- [7] A felperes 2018. szeptember 18-án előterjesztett, és 2018. november 23-án kiegészített panaszában kifogásolta, hogy a 2018. május 10-én történt meghallgatást követő időszakban sem biztosította az alperes az 1 óra szabad levegőn tartózkodást.
- [8] A Nógrád Megyei Főügyészség a 2019. február 22. napján kelt határozat1 szám alatti tájékoztatása szerint a szabad levegőn tartózkodás 2018. június 12-én módosított napirendben meghatározott gyakorlata továbbra is sértette a Bv. tv.122. § e) pont ea.) pontját. Rögzítette, hogy az intézet kártalanítási ügyekben az eljáró bíróságnak a szabad levegőn tartózkodás tekintetében az iratok szerint a következő tájékoztatást adja: "időtartama naponta 1 óra, amit a sport- és sétaudvaron egybefüggően, de különleges esetekben több részletben tölthet el. A kijelölt területen kötetlenül mozoghat, igénybe veheti az ott felállított sporteszközöket". A bíróságnak adott tájékoztatás rávilágít a szabad levegőn tartózkodás lényegi elemére: az olyan, a szabad levegőn töltött időszak, amelyben a fogvatartott a kijelölt területen kötetlenül mozoghat, akár sportolhat is. Nyilvánvaló, hogy ha a fogvatartottaknak sorakozniuk kell, az nem adja meg számukra a szóban forgó kötetlen mozgás lehetőségét. Erre tekintettel az intézetben a napirend szerint a szabad levegőn tartózkodás első szakaszán belüli 6 óra 5-től 6 óra 15-ig tartó 10 perces időszak, amelyben a fogvatartottak már nem mozoghatnak szabadon, kötetlenül, hanem sorakozniuk kell a sétaudvaron, nem felelt meg a szabad levegőn tartózkodás kritériumainak, így annak tartamába ténylegesen nem számított bele. Mindezek alapján az intézetben a délelőtti műszakban dolgozó fogvatartottak számára munkanapokon naponta ténylegesen csak 50 perc szabad levegőn tartózkodás volt biztosított. Ezek alapján az intézet parancsnokát 2018. július 24-én ismételten felhívta arra, hogy tegye meg a szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az intézetben a délelőtti műszakban dolgozó fogvatartottak részére ténylegesen és a napirendben is ennek megfelelően szabályozottan biztosítsák a napi legalább 1 óra szabad levegőn tartózkodást. Ezzel a felhívással az intézet parancsnoka ugyan nem értett egyet, de az intézetben a napirendet 2018. augusztus 1. napjától ismét módosították, mely módosítás szerint immár a délelőtti műszakban dolgozó fogvatartottak részére is biztosított a napi legalább 1 óra szabad levegőn tartózkodás. Megállapította, hogy a napi legalább 1 óra szabad levegőn tartózkodás lehetőségét az intézet 2017. február 27-től 2017. szeptember 28-ig és 2017. október 1-től 2018. július 31. napjáig terjedő időszakban összesen 293 munkanapon nem biztosította.
- [9] A felperes kártérítési igényt terjesztett elő az alperesnél, melyben 293 munkanap tekintetében az előírt 1 óra szabad levegőn tartózkodás biztosításának hiánya miatt 2.930.000.- Ft sérelemdíj megfizetését kérte.
- [10] Az alperes a határozat2. számú kártérítési határozatával a felperes sérelemdíj megfizetése iránti igényét elutasította. A határozat indokolása szerint az intézet biztosította a napi 1 óra szabad levegőn tartózkodást, függetlenül attól, hogy az a sétaudvaron, az üzemudvaron, az intézet egyéb udvarrészén, illetőleg a fogvatartottak mozgása, mozgatása, vonulása során került végrehajtásra. Vélt sérelmével kapcsolatban az intézet felé nem nyújtott be kérelmet, panaszt. Az Alperesi intézet a nevezett esetében betartotta a fogvatartottakra vonatkozó jogszabályokat. Nem állapítható meg nem vagyoni sérelem, amit valamely személyiségi jog megsértése már önmagában is megalapozhatna, valamint okozati összefüggés sem állapítható meg a vélt jogsértő magatartás és a vélt nem vagyoni sérelem között. A határozatot a felperes 2020. július 24. napján vette át.

- [11] A felperes 2020. augusztus 21-én keresetet terjesztett elő az alperes ellen, amelyben 2.930.000.-Ft sérelemdíj megfizetésére kérte az alperest kötelezni a Ptk. 2:42. §, 2:43. §, 2:52. §, valamint a 2013. évi CCXL. törvény 122. § alapján. Keresetét arra alapította, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez, egészséghez való jogát azzal, hogy nem biztosította számára a Bv.tv. 122. §-ban rögzített napi 1 óra szabad levegőn tartózkodást - 2017. február 27-től 2017. szeptember 28-ig és 2017. október 1-től 2018. július 31-ig - összesen 293 munkanapon keresztül. Az alperes a felperes személyiségi jogait nem egyedi jelleggel, hanem mindösszesen 293 alkalommal sértette meg. Magatartása felróható, hiszen a jogszabályok ismeretében, azok szándékos megsértésével járt el, sőt jogszabálysértő magatartását a fogvatartotti panaszok ellenére és ügyészi felhívás ellenére is folytatta. A jogszabály helyes értelmezése az, hogy 1 óra szabad levegőn tartózkodás jár úgy, hogy ezalatt a fogvatartott szabad térben legyen és ott testmozgást végezhesen. Az alperes azonban nem biztosította sem a napi 1 óra szabad levegőn tartózkodást, sem a napi 1 óra testmozgást. Utalt rá, hogy az ügyészi határozat megállapítja, hogy nem volt meg az 1 óra, ezért irreleváns ebből a szempontból, hogy minek tekintjük a munkába meneteli és onnan visszajöveteli időket. A köztudomású tényekre hivatkozva kérte a sérelemdíj megítélését, a köztudomású tényeket meghaladó konkrét sérelmekre nem kívánt hivatkozni.
- [12] A felperes előadása szerint a munkaidőt követően lementek az étkezőbe ebédelni és utána már felvonulás volt. Akkor még nem volt külön sportolási lehetőség, ezt csak utána hozták be 2018-ban, amikor a háziműhelynek külön kijelöltek egy sétát délután, amikor lehetett sportolni, sétálni. A cipőgyári munkások után érkeztek a háziműhelyesek, utolsó csoportként érkeztek oda, mire befejezték az ebédet már sorakozó is volt. A cipőgyárasok fél 2-ig dolgoztak, ők 2-ig. A cipőgyárasok már 1 óra 45-kor lent voltak, ők csak 2 óra 10, 2 óra 15 perc körül értek le az ebédlőbe. Amikor a cipőgyárban, illetve a termék tűződében dolgozott, akkor $\frac{3}{4}$ 2, 2 körül értek le az ebédlőhöz. Ara nem tudott nyilatkozni, hogy mikor végeztek az ebéddel, de előadása szerint ekkor sem volt meg a fél óra. Az nem tért el munkahelytől függően, hogy mikor vonultak le reggel, hanem az szintenként történt. $\frac{1}{4}$ 6-kor kezdték el őket kiszedni, de például amikor esett az eső, akkor nem is volt séta. A zárkákban való kiengedés 15 percet is igénybe vett. Az változó volt, 5:40, 5:45 körül értek le, de ez mindig változott, nem volt két egyforma nap. 6-kor pedig már mindenképpen mentek dolgozni. Volt, hogy 20, 25 percet is lent tudtak lenni, de volt, hogy kevesebbet, nem volt két egyforma reggel. A panaszát követően változtatta meg papíron a BV Intézet a napirendet. Ezután a költségvetésnek már délutánra tették át az 1 óra szabadlevegőt. Korábban nem volt séta az ebédet követően. A cipőgyárasoknak a napirend megváltoztatását követően ebéd után lehetett sétálni 14 óra 40-ig, 50-ig, de a reggeli 30 perc soha nem volt meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét is. Hivatkozott Bv.tv. 243. § (1) bekezdésére, mely szerint amennyiben a napi munkaidő a 6 órát meghaladja, 20 perc munkaközi szünetet kell biztosítani. A felperesnek, mint dolgozó fogvatartottnak lehetősége volt a dohányzó fogvatartottakkal a munkaközi szünetet a Kft. udvarán eltölteni, mint ahogyan az a mai napig gyakorlat, hogy a dohányzók mellett nemdohányzókat is visznek le szünetre az udvarra, ekkor pedig kötetlenül a szabad levegőn tartózkodnak. Mindezeket túl április 15. és október 15. között délután van sportolási lehetőség az udvaron 1 óra időtartamban. Ha az időjárás lehetővé teszi, akkor október és április között is van sportolási lehetőség. Hangsúlyozta, hogy a határozat³ számú intézkedéssel már plusz 1 óra szabad levegőn tartózkodás biztosítva lett 16 órától 17 óráig a költségvetésben foglalkoztatottak, így a háziműhelyesek részére. Dél előtt megvolt a szabad levegőn tartózkodás ideje, délután pedig ebéd után ellenőrizve, de időpont nélkül vonultak a sétaudvarra a fogvatartottak az ebéd elfogyasztását követően. Tehát nem 14 óra 20-tól, hanem amikor befejezték az ebédet, ezzel meghosszabbodott a szabad levegőn tartózkodás. Akik

végeztek az ebéddel őket átengedték rögtön a sétaudvarra, ahol kötetlenül mozgást végeztek, például súlyozhattak.

Utalt rá, hogy az EJEB 2013.52624/10. számú ügyben a szabad levegő definiálására az alábbi kontextusban került sor: „a kérelmező számára csak napi 1 órára engedélyezték zárkája elhagyását, ami a törvényben biztosított szabad levegőn tartózkodás tartamának felelt meg”. A felperes esetében azonban, ha figyelembe vesszük a foglalkoztatását, a szabad levegő biztosítását, a sportolási és egyéb kulturális lehetőségeket, valamint a börtönrezsimre irányadó szabályokat, a felperes egy délelőtti műszak esetén érdemben a vacsorát követően az ébresztőig terjedő időszakot töltötte kötelezően a zárkában. A Bv.tv.122. § e) pontjának és a szabad levegőn tartózkodás helyes nyelvtani értelmezése: a be nem épített térben való megtalálhatóság annak érdekében, hogy a fogvatartott testi és szellemi állapotát megőrizze, fenntartását biztosítsa. A testi és szellemi állapot megőrzése a zárkák, lakóhelyiségek – vagyis a zárt tér – elhagyásával a természetes fény, az oxigéndús levegő, és a pozitív természetes környezeti hatások a testi állapotot, a be nem épített térben való tartózkodás érzete pedig önmagában a mentális, pszichés egyensúlyi állapotot tartja fenn. A szabad levegőn tartózkodás minkéntje lehet séta, állás, ülés. A megszorító ügyészi értelmezés – kötetlen mozgás – elvezethet oda, hogy az intézet udvarán padra leülő vagy álldogáló fogvatartott szintén nem minősül szabad levegőn tartózkodásnak.

A különböző jogszabályok alkotói következetesen használják elkülönített értelemben a szabadlevegőn tartózkodás (aktív vagy passzív cselekvés) és az értelemszerűen kizárólag aktív cselekvéssel együtt járó sport fogalmát. Az európai börtönszabályzat 27. cikk (1) bekezdése szerint a szabad levegőn legalább napi 1 órás testgyakorlást kell lehetővé tenni, ha az időjárás megengedi. Az intézet biztosítja és támogatja a szabad levegőn sportolás lehetőségét. Utalt rá, hogy a letartóztatottak egymás után 1 méterrel körbe-körbe sétálnak, ami közben a beszélgetés tilos. Ekkor a kötetlen mozgás nyilván nem valósul meg, ugyanakkor a cél nem is az, hanem a szabad levegőn tartózkodás biztosítása, ez pedig maradéktalanul teljesül.

Megállapítható, hogy a felperes számára a munkavégzéssel töltött napokon a munkaközi szünetet is figyelembe véve az előírtnál több szabad levegőn tartózkodás került biztosításra. A felperest nem érte olyan nem vagyoni sérelem, amely sérelemdíj megítélésre alapot adhatna.

- [13] A törvényszék a rendelkezésre álló iratok, felek nyilatkozatai, tanúvallomások alapján megállapította, hogy a felperes keresete a jogalap tekintetében megalapozott, az összecszerűség tekintetében részben megalapozott.
- [14] A keresetben érvényesített igény a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján személyiségi jogi jogsértést feltételez. Személyiségvédelmi igényt pedig olyan jogsértő magatartás, cselekmény alapol meg, amely egyben az adott személy személyhez fűződő jogát is sérti.
- [15] A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése alapján az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.
- [16] A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárások végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) 122. § e) pontja alapján az elítélt jogosult testi és szellemi állapotának fenntartása, illetve fejlesztése érdekében ea) naponta – a szabadságvesztés végrehajtási rezsimjénél megállapított rendelkezések szerint, de legalább 1 óra – szabad levegőn tartózkodásra.
- [17] Maga a jogszabály meghatározza, hogy milyen cél érdekében kell a BV intézetnek legalább 1 óra szabad levegőn tartózkodást biztosítani a fogvatartottaknak. Ez pedig a testi és szellemi állapot fenntartása, fejlesztése.

A testi állapot fenntartását, fejlesztését nyilvánvalóan nem biztosítja a kötelező egy helyben állás (sorakozó), az mindenképpen megköveteli a kötetlen kint tartózkodás, mozgás lehetőségét. Nem szolgálja továbbá a szellemi állapot fenntartását, fejlesztését sem az, amikor a fogvatartottnak a BV intézet alkalmazottja utasítását kell végrehajtania, mozdulatlanul állnia sorakozó közben, ez szellemileg sem minősül kikapcsolódásnak. A testi és szellemi állapot fenntartását, fejlesztését nem biztosítja önmagában az, hogy a fogvatartott az épületből kiléphet és éri a szél, a napfény, ahhoz szükséges az is, hogy mozoghasson, kötetlenül tölthesse el az 1 órát. Az elítéltnak természetesen lehetősége van arra, hogy ezt az 1 óra időtartamot úgy töltsse el, hogy leül a padra, vagy álldogál, az azonban az elítélt saját döntése, a kötetlen kint tartózkodásnak a lehetőségét kell biztosítani az alperes részéről. Az előzetes letartóztatottakra pedig az elítéltektől eltérő szabályok vonatkoznak, így az jelen perbeli esetben nem irányadó.

A dolgozó fogvatartottakat megillető munkaközi szünet pedig nem a fenti célt szolgálja, az a munkavégzésre tekintettel, a munkajogi szabályok által biztosított pihenőidő, amely a munkavégzés megszakításával a regenerálódást, pihenést hivatott biztosítani. Így az nem számítható bele a szabad levegőn tartózkodás időtartamába. Az alperes által becsatolt, 2018. június 18. napjáig hatályos napirend külön, sportolásra biztosított plusz egy óra szabadidőt nem tartalmaz. A napirendben 15 óra 5 perctől 16 óráig az munkáltató Kft. termék tűzöde éjszakai műszak szabad levegőn tartózkodása szerepel, 16 órától pedig kizárólag a központi, felszerelési raktár vonatkozásában szerepel szabad levegőn tartózkodás. A 2018. június 12.-én módosított, június 18. napjától hatályos napirend tartalmaz a délelőtti szabad levegőn tartózkodáson túl délután 16 órától 17 óráig szabad levegőn tartózkodást, azonban az a felperes által végzett munkák közül kizárólag a házi műhelyre vonatkozik, az munkáltató Kft-re (termék tűzödére) nem. A felperes pedig ebben az időszakban délelőtti műszakban a termék tűzödében dolgozott.

- [18] A felperes és tanú3 tanú másképpen emlékeztek a reggeli szabad levegőn tartózkodás biztosítása kapcsán. A felperes állítása szerint 5:40, 5:45 körül értek le, de ez mindig változott, nem volt két egyforma nap. 6-kor pedig már mentek dolgozni. Volt, hogy 20-25 percet is lent tudtak lenni, volt, hogy kevesebbet. A tanú pedig úgy emlékezett, hogy 6 és fél hét között volt a levonulás, 10 percet voltak lenni, de végig sorakozni kellett.
- [19] Az alperes az ügyészség felé tett tájékoztatásában úgy nyilatkozott, hogy a gyakorlatban a szabad levegőn tartózkodás biztosítása olyan módon történt, hogy minden munkanap legkésőbb 5 óra 30 és 5 óra 35 között a délelőtti munkarendben dolgozó fogvatartottak mindegyike már a sétatúdon tartózkodik, egészen 6 óra 10, 6 óra 15 percig. Ekkor a munkáltatók átveszik üzembrészenként a fogvatartottakat a körletfőfelügyelőtől, majd ezt követően levonulnak a munkaterületre dolgozni.
- [20] tanú1 főügyészségi ügyész tanú a meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a perbeli tájékoztatások a BV Intézettől beszerzett iratok, tájékoztatás és a hatályos napirend alapján születtek.
- [21] A háziműhelyben történő munkavégzés utáni szabad levegőn tartózkodás kapcsán a felperes és tanú3 tanú egybehangzóan nyilatkoztak, mely szerint ők érkeztek utolsónak az ebédhez és amikor végeztek az ebéddel, már gyülekezni kellett a sétatúdon, már sorakozó volt, illetve hogy délután sportolási lehetőség nem volt.
- [22] Az alperes alkalmazásában álló tanú2 tanú úgy nyilatkozott, hogy az ebédlőbe körülbelül csak 50 fő fért be. Névsorolvasás volt, az egyik csapat várt addig az ebédlő előtt, amíg a másik csoport ebédelt. 10-20 fős csoportban engedték be őket ebédelni, látták, hogy menyit férőhely volt, annyit engedtek be, folyamatos volt a mozgás. Amikor kijöttek a sétatúdra, onnantól fél óráig biztosan ott tudtak tartózkodni. Ebben a fél órában sétálhattak szabadon, a fél óra letelte után volt a sorakozó. A sorakozó felkiáltásra történt szintenként, ott már nem volt

létszámellenőrzés, az már csak fent a szinten van, a sorakozó körülbelül 1 perc lehetett. A napirendet mindig tartották, a 14 óra 50 perc egy szigorú szabály volt.

- [23] Az alperes az ügyészség felé tett tájékoztatásában úgy nyilatkozott, hogy a gyakorlatban a fogvatartottak 13 óra 45-kor már fel vannak sorakoztatva az munkáltató Kft. udvarán, ahol a munkáltatók üzemrészenként átadják a fogvatartottakat a körletfőfelügyelőnek. Az átadást követően történik meg a fogvatartottak ebédtetése a fogvatartotti étkezdében, ahol egyszerre 80-90 fő elítélt tartózkodik, a többiek addig a Kft. udvarán sorakoznak. Aki végzett az ebéddel, az a sétaudvarra megy, ahol 14 óra 30-kor sorakoztatják az elítélteket és kezdődik meg szintenként a körletépületbe történő felvonultatásuk, amely kb. 14:45-re fejeződik be.
- [24] A felperes az munkáltató Kft-nél, illetve termék tűzödében való foglalkoztatása kapcsán úgy nyilatkozott, hogy $\frac{3}{4}$ 2- 2 óra körül értek az ebédlőhöz, azt nem tudta megmondani, mikor végeztek az ebéddel. Előadása szerint ekkor sem mindig volt meg a fél óra.
- [25] Ezek alapján azt utólag nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy az egyes munkanapok tekintetében mely napon pontosan hány perc időtartamban biztosította az alperes a felperes részére a szabad levegőn tartózkodást. Azt azonban maga az alperes nyilatkozta az ügyészség felé írt tájékoztatásában, hogy délután 14:20-tól 14:30-ig biztosította a szabad levegőn tartózkodást a fogvatartottak részére és 14:30-tól már megkezdődött a felvonultatásuk. Így még amennyiben el is fogadná a törvényszék azt, hogy a gyakorlatban 5:30-5:35-től 6:10-6:15-ig valósult meg délelőtt a szabad levegőn tartózkodás, akkor sem biztosította az alperes az 1 óra szabad levegőn tartózkodást a fogvatartottak részére. Azonban, ha 6:15-kor megkezdik a munkavégzést a fogvatartottak, életszerűtlen, hogy 6:10-kor még kötetlenül a szabad levegőn tartózkodhatnak. Erre az időszakra is az a gyakorlat életszerű, amit a 2018. június 18-tól hatályos napirend tartalmaz, mely alapján 6:05 perctől már megkezdődik az átadás-átvétel.
- [26] A délutáni szabad levegőn tartózkodás kapcsán az alperesi képviselő úgy nyilatkozott, hogy 13.45-kor a munkából visszavétel történik kint a szabad levegőn. Ebből következően 13:45-kor még egyik fogvatartott sem ebédel. Ezt követően volt névsorolvasás, létszámellenőrzés. Így a gyakorlatban is a napirendben rögzített 14 óra körül kezdődhetett meg az ebédtetés. 20 perces ebédtetés esetén az ügyészség felé írt tájékoztatással egyezően 14:20-tól kezdődhetett a legkorábban ebédelő fogvatartottak szabad levegőn tartózkodása.
- [27] A 2018. június 18-ától kezdődő időszakra pedig az alperes nyilatkozott úgy, illetve a napirend is azt tartalmazza, hogy reggel 6:05 és 6:15 perc között már az átadás-átvétel történt a munkáltató részére. Így reggel 5:45-től 6:05 percig volt a napirend szerint biztosítva a szabad levegőn tartózkodás. Ebben az időszakban a termék tűzöde délelőtti műszak részére a napirend alapján 14:20-tól 14:50-ig tartott a délutáni szabadidő biztosítása, így 2018. június 18-át követően sem biztosította az alperes az előírt 1 óra időtartamban a szabad levegőn tartózkodást a napirend alapján sem. A rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok alapján annyi állapítható meg egyértelműen, hogy az alperes az előírtnál legalább 10 perccel kevesebb időtartamban biztosította a felperes részére a szabad levegőn tartózkodást a perbeli munkanapokon.
- [28] Az alperes azzal, hogy a perbeli időszakban nem biztosította a felperes részére a napi 1 óra időtartamú szabad levegőn tartózkodást, megsértette a felperes testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogát, ami a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján megalapozza a felperes sérelemdíj iránti követelését.
- [29] A törvényszék köztudomású tényként fogadta el, hogy az előírtnál kevesebb időtartamú szabad levegőn tartózkodás szükségtelenül és indokolatlanul növelte a fogvatartással egyébként is együtt járó hátrányokat, mely a szükségesnél és indokoltnál nagyobb mértékben

befolyásolta hátrányosan a felperes életminőségét. A felperes ezen túlmenően konkrét hátrányt nem bizonyított és nem állított.

- [30] A törvényszék az elszenvedett hátrányokkal arányban álló sérelemdíj összegét mérlegeléssel állapította meg 600.000.-Ft-ban, melynek során figyelembe vette a jogsértés súlyát, annak ismétlődő voltát, a sértettre gyakorolt hatását.
- [31] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a.) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége és az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.
- [32] A felperes 20%-ban pernyertes, 80%-ban pervesztes lett. A felperes az általa benyújtott költségjegyzék nyomtatványon az alábbi tételeket számította fel perköltséggént: 150.000.-Ft ügyvédi munkadíj ügyfelvételért, keresetírásért, 40.000.-Ft ügyvédi munkadíj és 10.000.- Ft útiköltség minden tárgyalás után, valamint 15.000.- Ft ügyvédi munkadíj iratbeadásért (2020.12.08.) a csatolt megbízási szerződés szerint. Az alperes 146.500.- Ft ügyvédi munkadíj megfizetését kérte a 32/2003. IM rendelet alapján.
- [33] A perben a felperesi képviselő 3 tárgyaláson vett részt, az ezzel kapcsolatosan felszámított munkadíjat és útiköltséget, valamint a keresetindítás és ügyfelvétel költségét a törvényszék elfogadta. Az iratbeadásért felszámított díjat azonban nem találta megalapozottnak a törvényszék tekintettel arra, hogy abban a felperes kizárólag az általa meghallgatni kért tanú adatait jelentette be. Ezek alapján a felperes által érvényesített 315.000.-Ft perköltségből 300.000.-Ft-ot talált megalapozottnak, és azt a pernyertesség-pervesztesség arányában 60.000.-Ft-ban állapította azt meg.
- [34] Az alperes 80%-ban pernyertes lett, az általa érvényesített 146.500.-Ft perköltségből így 117.200.-Ft megfizetésére tarthat igényt. A két igény elszámolása alapján ezért a törvényszék 57.200.-Ft perköltség megfizetésére kötelezte az felperest a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján.
- [35] Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 365. § (2) bekezdésén alapul.

Balassagyarmat,

2021.

június

10.

dr. Barsi Ildikó s.k.
bíró